

10.08.2023

Fredsmøde i Saudi-Arabien udnytter Putins store selvmål

Centrale spillere i Mellemøsten, Afrika, Asien og Sydamerika deltager i diskussionen om en fredsplan for Ukraine, og det er en markant succes.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Når nationale sikkerhedsrådgivere fra hele 30 lande samles denne weekend i rødehavsbyen Jeddah i Saudi-Arabien, vil Ukraines [ti-punkts fredsplan](#) være omdrejningspunktet.

Mødet skal forsøge at bygge bro mellem de lande i Vesten, der støtter Ukraine og ønsker et hårdere pres på Rusland, og de lande fra det såkaldte "globale syd", der indtil videre har forsøgt at holde sig neutrale.

Det gælder ikke mindst toneangivende lande som Indien, Brasilien, Sydafrika, Indonesien og Mexico.

Ukraines og de vestlige landes mål med mødet er at kunne tage yderligere skridt med de afrikanske, asiatiske og sydamerikanske lande for at nå frem til en international fredskonference inden årets udgang.

Det er vel at mærke en fredskonference, der er baseret på Ukraines ti-punkts fredsplan.

Fredsplanen indeholder blandt andet genoprettelse af Ukraines territoriale integritet ifølge 1991-grænserne – herunder Krim og hele Donbas – fuld tilbagetrækning af russiske tropper, erstatning for krigsskader, retsforfølgelse af de ansvarlige og sikkerhedsgarantier.

Ligner også en succes for dansk diplomati

Mødet følger op på de første samtaler om Ukraines fredsplan, der [blev afholdt i København](#) 24. og 25. juni.

Det tyder på, at København-mødet var en succes for både ukrainsk og dansk diplomati.

Mødet i Jeddah er et signal om, at deltagerne på mødet i København har fundet det relevant, at Ukraines ti-punkts fredsplan fungerer som udgangspunkt for yderligere drøftelser.

Det gælder ikke mindst værtslandet Saudi-Arabien samt Sydafrika, Indien og Brasilien.

Det er helt centrale spillere i Mellemøsten, Afrika, Asien og Sydamerika. Når de indgår i en dagsorden baseret på Ukraines fredsplan, er det en markant succes.

⌈ Diplomatisk offensiv presser Kina

Det er fredag [blevet offentliggjort](#), at også Kina bliver repræsenteret ved mødet.

Kineserne var inviteret til det første møde i København, men blev hjemme. Det skyldes sandsynligvis, at Kina [lancerede sit eget fredsudspil](#) 24. februar og udpegede deres tidligere Moskva-ambassadør, Li Hui, som fredsmægler.

Trods indsatsen og forsikringerne om gode kinesiske intentioner har deres fredsoplæg aldrig fået vind i sejlene. Derfor er fremdriften i det ukrainske og vestlige initiativ formentlig en torn i øjet på Kina.

På bundlinjen har det dog presset dem, så de nu er nødt til at deltage. Kina ser, at der er en bevægelse i gang blandt de vigtige spillere i "det globale syd". Så Li Hui må nu tage til Jeddah for at undgå, at det ukrainsk-vestlige fredstog kører, mens Kina bliver efterladt på perronen.

Hvor meget indflydelse Kina kan få i Jeddah i forhold til deres eget fredsudspil, er usikkert.

Det er dog hævet over enhver tvivl, at flere russiske selvmål og den forstærkede ukrainske og vestlige diplomatiske indsats har gjort det sværere at få indrømmelser med hjem.

⌈ Putins helt store selvmål

I midten af juli trådte Rusland [ud af den kornaftale](#), som FN og Tyrkiet med møje og besvær mæglede på plads for godt et år siden for at sikre, at ukrainsk og russisk korn trods krigen kunne komme ud på verdensmarkedet og ikke mindst til Mellemøsten og Afrika.

Opsigelsen har til hensigt at kvæle Ukraine økonomisk, men tegner til at blive Putins helt store selvmål.

Efter at have opsagt aftalen har Rusland intensiveret beskyddningen af Ukraines havne og kornlagre samt forsøgt at lave en blokade, så skibe ikke kan anløbe ukrainske havne.

Navnlig Odesa har været udsat for talrige angreb med missiler og droner. For første gang er også havne og kornlagre ved Izmail og Reni langs Donau-floden op til Rumæniens grænse blevet bombet.

Ruslands fremfærd gør det for det første klart, at Putin ikke kærer sig om fødevarekrisen.

Allerede ved Rusland-Afrika topmødet i Sankt Petersborg i sidste uge, hvor Putin havde forventet at skulle holde hof for afrikanske statsledere, begyndte kritiske røster. Både Sydafrikas præsident, Cyril Ramaphosa, og Comorerne præsident, Azali Assoumani, der som formand for Den Afrikanske Union taler på hele Afrikas vegne, opfordrede utvetydigt Putin til at genindtræde i kornaftalen.

På bundlinjen fik Putin kun offentlig støtte fra lederne af militærjuntaerne i Mali, Burkina Faso, Guinea og Den Centralafrikanske Republik samt Eritreas diktator, Isaias Afwerki. I alt deltog 17 afrikanske statsledere i topmødet, mens 49 ud af Den Afrikanske Unions 55 statsledere deltog ved seneste topmøde i 2019.

Afrika fjerner sig fra Putin.

Erdogan-faktoren

Derudover betyder opsigelsen af kornaftalen, at Putin lægger sig ud med Tyrkiets præsident, Recep Tayyip Erdogan.

Erdogan har investeret stor personlig prestige i kornaftalen, og det bliver svært for Putin at trække sig sejrrikt ud af den stærkmandskonkurrence.

Det skyldes ikke mindst, at Tyrkiet har ben placeret i alle lejre. De er med i NATO, de har støttet Ukraine markant både militært og politisk, de har gode forbindelser til mange vigtige spillere i både Mellemøsten og Afrika, så på mange måder er det vigtigere for Putin at holde sig på god fod med Erdogan end omvendt.

De to brushaner har meddelt, at de vil mødes i nærmeste fremtid, men tid og sted er endnu ikke på plads. Fra Tyrkiets side er det meldt ud, at Rusland skal genindtræde i

kornaftalen.

Fortsat lang vej til fred

Der skal som bekendt to til at holde fred.

Trods Ruslands svækkede internationale position er det derfor usandsynligt, at de ukrainske og vestlige landes forhåbninger om en fredskonference munder ud i fred. Det sker ikke med Putin på præsidentposten.

Der er dog flere og flere tegn på, at opbakningen til Ukraines position bliver øget.

En fredskonference, der har bred tilslutning fra det globale syd, vil være en markant succes.

Det er tvivlsomt, om det kan lade sig gøre at få Kina med ombord, men kraftigt øget politisk isolation af Rusland vil have en stor effekt.

De kommende måneders diplomati bliver vigtigt.